

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการณ์ แนวโน้ม และความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน 14 จังหวัดภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์ของการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 14 จังหวัดภาคใต้ ศึกษาความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ และเพื่อศึกษาแนวโน้มการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ในระดับอุดมศึกษาในอนาคต การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 32 โรงเรียน ของ 14 จังหวัดภาคใต้ ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 31 โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 1 โรงเรียน จำนวน 3,563 คน⁹

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 549 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) โดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ในขั้นตอนแรก และการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญโดยให้นักเรียนจับสลากในขั้นตอนที่สอง (Random sampling) ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นที่ 1 เลือกจังหวัดที่มีนักเรียนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับชั้น (มัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6) มากกว่า 300 คน โดยใน 14 จังหวัดภาคใต้ มีจังหวัดซึ่งมีโรงเรียนเปิดสอนภาษาฝรั่งเศสจำนวน 11 จังหวัด พบว่าจังหวัดที่มีนักเรียนเรียนภาษาฝรั่งเศสเกิน 300 คนมี 5 จังหวัด คือ จังหวัดภูเก็ต สงขลา พัทลุง สุราษฎร์ธานี

⁹ ข้อมูลของปีการศึกษา 2552 จากสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

และนครศรีธรรมราช ใน 5 จังหวัดดังกล่าวนี้มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสรวมจำนวนทั้งสิ้น 21 โรงเรียน และมีจำนวนนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับชั้นรวมทั้งสิ้น 2,744 คน

2. ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการกำหนดเกณฑ์ 20 % (ธีรฤติ เอกะกุล, 2543) ของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับชั้น (มัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6) ของ 21 โรงเรียนใน 5 จังหวัด ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,744 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 549 คน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสใน 5 จังหวัด

จังหวัด	จำนวนนักเรียน							
	ม. 4	20%	ม. 5	20%	ม. 6	20%	รวม 3 ระดับชั้น	20%
สงขลา	353	71	335	67	298	60	986	198
ภูเก็ต	210	42	203	40	183	37	596	119
พัทลุง	113	23	155	31	184	36	452	90
สุราษฎร์ธานี	118	24	141	28	107	21	366	73
นครศรีธรรมราช	109	22	90	18	145	29	344	69
รวมทั้งสิ้น							2744	549

3. ขั้นที่ 3 คัดเลือก 20 % ของนักเรียนแต่ละชั้นเรียน (มัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6) ของทุกโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศสใน 5 จังหวัด (21 โรงเรียน) ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับชั้นของโรงเรียนใน 5 จังหวัด

จังหวัด	รายชื่อโรงเรียน	20 % ของนักเรียน			
		ม. 4	ม. 5	ม. 6	รวม
สงขลา	โรงเรียนมหาวชิราวุธ	3	5	5	13
	โรงเรียนวรนารีเฉลิม	21	15	16	52
	โรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณ	3	2	5	10
	โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย	30	30	25	85
	โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา	5	5	3	13
	โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2	9	10	6	25
	รวมทั้งสิ้น	71	67	60	198

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับชั้นของโรงเรียนใน 5 จังหวัด (ต่อ)

จังหวัด	รายชื่อโรงเรียน	20 % ของนักเรียน			
		ม. 4	ม. 5	ม. 6	รวม
ภูเก็ต	โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย	18	18	17	53
	โรงเรียนสตรีภูเก็ต	8	9	7	24
	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์	8	7	7	22
	โรงเรียนเมืองกลาง	8	6	6	20
	รวมทั้งสิ้น	42	40	37	119
พัทลุง	โรงเรียนพัทลุง	9	8	6	23
	โรงเรียนสตรีพัทลุง	9	19	25	53
	โรงเรียนพัทลุงพิทยาคม	5	4	5	14
	รวมทั้งสิ้น	23	31	36	90
สุราษฎร์ธานี	โรงเรียนสุราษฎร์ธานี	9	8	5	22
	โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2	4	11	10	25
	โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา	3	3	2	8
	โรงเรียนพุนพินพิทยาคม	8	6	4	18
	รวมทั้งสิ้น	24	28	21	73
นครศรีธรรมราช	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	12	7	14	33
	โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช	6	7	6	19
	โรงเรียนสตรีทุ่งสง	2	2	6	10
	โรงเรียนสตรีปากพนัง	2	2	3	7
	รวมทั้งสิ้น	22	18	29	69

4. ชั้นที่ 4 ทำการสุ่มตัวอย่างนักเรียนของแต่ละโรงเรียนที่เกี่ยวข้องตามสัดส่วนที่คำนวณได้ โดยการให้นักเรียนแต่ละชั้นเรียนจับสลาก (Random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับ สถานะ ความต้องการ และแนวโน้มการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน 14 จังหวัด

ภาคใต้ จำนวน 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิดที่ได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามดังกล่าวแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
ตอนที่ 2	ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาษาต่างประเทศ
ตอนที่ 3	ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาษาฝรั่งเศส และการเรียนภาษาฝรั่งเศส
ตอนที่ 4	แนวโน้ม ความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ
2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดขอบเขตของข้อคำถามตามประเด็นที่จะศึกษา
3. สร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่านพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability)
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตัวเองสำหรับโรงเรียนในจังหวัดสงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปให้ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียนสตรีภูเก็ต โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ และโรงเรียนเมืองกลาง จังหวัดภูเก็ต เพื่อให้ผู้สอนนำไปให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม และส่งคืนให้ผู้วิจัย
3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถานที่ทำการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศสใน 5 จังหวัด คือ จังหวัดสงขลา ภูเก็ต พัทลุง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช จำนวน 21 โรงเรียนดังนี้

1. โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต
2. โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
3. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ จังหวัดภูเก็ต
4. โรงเรียนเมืองกลาง จังหวัดภูเก็ต
5. โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา
6. โรงเรียนนวมาริเฉลิม จังหวัดสงขลา
7. โรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณ จังหวัดสงขลา
8. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา
9. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา จังหวัดสงขลา
10. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 จังหวัดสงขลา
11. โรงเรียนพัทลุง จังหวัดพัทลุง
12. โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง
13. โรงเรียนพัทลุงพิทยาคม จังหวัดพัทลุง
14. โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
15. โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
16. โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
17. โรงเรียนพุนพินพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
18. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราช
19. โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
20. โรงเรียนสตรีทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
21. โรงเรียนสตรีปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสถานะ ความต้องการ และแนวโน้มการเรียนภาษาฝรั่งเศส ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน 14 จังหวัดภาคใต้เท่านั้น โดยกลุ่มประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังเรียนชั้น ม.4 ม.5 และ ม.6 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งเลือกเรียนแผนการเรียนภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 32 โรงเรียน ใน 14 จังหวัดภาคใต้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC For Window ในการประมวลผลและหาค่าทางสถิติ โดยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาษาต่างประเทศ
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาษาฝรั่งเศส และการเรียนภาษาฝรั่งเศส
- ตอนที่ 4 แนวโน้ม ความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน

- ข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และแผนภูมิ

- ข้อมูลส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาษาต่างประเทศ และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาษาฝรั่งเศส และการเรียนภาษาฝรั่งเศส ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางความเรียง

เกณฑ์การประเมินระดับความคิดเห็น/ความต้องการ

ระดับความคิดเห็น/ความต้องการ	4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็น/ความต้องการ	3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
ระดับความคิดเห็น/ความต้องการ	2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับความคิดเห็น/ความต้องการ	1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
ระดับความคิดเห็น/ความต้องการ	1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

- ข้อมูลส่วนที่ 4 แนวโน้ม ความต้องการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และแผนภูมิ และการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Opened Ended)